

NAZWY WŁASNE POCHODZĄCE OD NAZWISKA IGNACEGO DOMEYKI

Ammonites Domeykanus Duf. Amonit Domeyki. Francuski paleontolog Dufrenoy nadał tę nazwę jednemu z olbrzymich amonitów znalezionych przez Domeykę w formacji jurajskiej w okolicy Chañarcillo [B. 1845, 2554]*. Zdaniem Jaime Quetzada [B. 491] i innych [B. 1817, 2554], autorami tej nazwy byli francuscy paleontolodzy Bayle i H. Coquand [B. 592, 1505].

Andiella Domeykoi. Gatunek skoczogonków opisany przez Jana Stacha w „Annales Zoologici”, Warszawa 1955 [B. 2040].

Asociación de Fútbol Domeyko. Związek Piłki Nożnej „Domeyko”, Pueblo Domeyko, Chile, założony 15 czerwca 1950 r.

Asociación Gremial Minera de Domeyko. Stowarzyszenie Górnicze im. Ignacego Domeyki, założone 22 sierpnia 1981 r. w Pueblo Domeyko, III Region, Chile. Zarejestrowane w *Registro de Asociaciones Gremiales del Ministerio de Economía, Fomento y Reconstrucción*, Nr 780. Adres: Pedro Cuadra s/n, Domeyko, Chile. Celem stowarzyszenia jest promocja rozwoju i ochrony górnictwa w rejonie górniczym Domeyko. Stowarzyszenie jest afiliowane w Sociedad Nacional de Minería. Pierwszym przewodniczącym był Humberto Cena Báez. W latach 1993–1995 funkcję tę sprawował Gonzalo Morales Monardez [B. 4290; „Diario Oficial” 31.053 del 28 de Agosto 1981].

Azylea Domeyki. Azalia Domeyki. Odmiana azalii wyhodowanej przez ogrodnika warszawskiego [B. 1845].

Biblioteka im. Ignacego Domeyki. Bibliotekę utworzyła grupa Polaków w Chile skupiona w organizacji Ognisko Polskie im. Józefa Piłsudskiego, powołanej w roku 1928 roku (prezesem był Florian Niedbalski, sekretarzem Józef Poznański, a skarbnikiem Emil Świerczewski). Bibliotekę liczącą około 200 tomów prowadziła Halina Haft. Biblioteka posiadała m.in. dzieła Mickiewicza, Słowackiego, Kraszewskiego, Konopnickiej, Reymonta. Prenumerowano wówczas pisma polskie: „Ilustrowany Kurier Krakowski”, „Tygodnik Ilustrowany” i argentyński „Głos Polski” [B. 2272].

---

* Numeracja w nawiasie klamrowym oznacza pozycję bibliograficzną w: *Ignacy Domeyko Ancuta (1802–1889). Materiały do bibliografii i biobibliografii*, zebrał i opracował: Z.J. Ryn, s. 365–691 niniejszej publikacji.

Biblioteca Juvenil Patricio Rivera – Domeyko. Biblioteka Młodzieżowa im. Patricio Rivera w Pueblo Domeyko, Chile.

Biblioteka Polska im. Ignacego Domeyki – Biblioteca Polaca Ignacio Domeyko. Powstała z inicjatywy Związku Polaków w Argentynie 30 kwietnia 1960 r. dla uczczenia 1000-lecia państwa polskiego. Jest także ośrodkiem krzewienia i propagowania kultury i języka polskiego. Mieści się w Domu Polskim w Buenos Aires, calle Jorge Luis Borges 2076. W roku 2001 liczyła 21 500 tomów, 260 kaset wideo i 114 zarejestrowanych członków. Na X-lecie istnienia wydano *Ex Libris* Biblioteki Polskiej im. Ignacego Domeyki w Buenos Aires oraz kopertę pierwszego obiegu [B. 2143, 2147, 2561, 2589, 2593, 2595, 3128].

Boletín de la Unión Polaca de Chile „Ignacio Domeyko”. Biuletyn Zjednoczenia Polskiego w Chile im. Ignacego Domeyki – wewnętrzny organ Zjednoczenia, wydawany okazjonalnie od roku 1992 w Santiago w formie powielonej.

Calle Domeyko. Ulica Domeyki, m.in. w miastach Chile: Antofagasta, Chañaral [B. 2442], Copiapó [B. 2308], Coquimbo, La Serena, Puerto Natales, Punta Arenas, Santiago, Temuco, Valparaiso, na cmentarzu Generalnym w Santiago, przy której znajduje się grobowiec rodzinny Domeyków.

Campus Ignacio Domeyko. Kampus Ignacego Domeyki w Universidad de La Serena (Chile, Region Coquimbo). Dotychczasowe kampusy to: Campus Andrés Bello, Campus Coquimbo, Campus Enrique Molina, Campus Isabel Bongard, Campus Limari i Departamento de Música. I. Domeyko został patronem kampusu uniwersytetu w centrum miasta. Uroczystość odbyła się w roku 1994 z inicjatywy ambasadora RP w Chile Zdzisława Jana Ryna, w obecności rektora uniwersytetu Jaime Pozo Cisternas i Anity Domeyko Alamos de Salazar [B. 3104, 3138].

Canis Domeycoanus. Nazwa jednej z odmian lisa chilijskiego występującego w Andach w prowincji Copiapó. Sreparowany okaz tego lisa przekazał do muzeum przyrodniczego Casimiro Domeyko. R.A. Philippi w roku 1901 nadał mu nazwę *Canis Domeycoanus*. -*Ph.* dla uczczenia pamięci Ignacego Domeyki i jego syna Casimiro [B. 3362, 3526].

Casa Ignacio Domeyko. Dom Ignacego Domeyki w Santiago de Chile, przy ulicy Cueto nr 572 i 584, w starej dzielnicy Yungay w centrum miasta. Wzniesiony w roku 1836, stanowi zabytek architektury kreolskiej. Dom zbudowany w rzucie litery „L” z wewnętrznym krużgankiem i ogrodem. Zakupiony przez I. Domeykę w roku 1850. Tutaj Domeyko zmarł 23 stycznia 1889 r. po powrocie z podróży do Polski. W tzw. Gabinetcie Domeyki przechowuje się część biblioteki i zbiorów mineralogicznych Domeyki oraz wiele dokumentów, korespondencji i pamiątek rodzinnych. Dom uległ poważnym uszkodzeniom podczas trzęsienia ziemi 3 marca 1985 r. i został poddany renowacji. Na froncie domu wmurowano 4 tablice pamiątkowe. 24 lutego 1995 r. w ogrodzie Domu Domeyki odbyło się spotkanie prezydenta RP Lecha Wałęsy z rodziną Domeyków oraz z miejscową Polonią. II Zjazd Polonii i Polaków z Zagranicy (2001) złożył wniosek utworzenie tu Muzeum I. Domeyki [B. 2421, 2449, 2482, 2575, 2599, 2603].

Centro de Formación Técnica Ignacio Domeyko. Centrum Kształcenia Technicznego Ignacego Domeyki w Universidad de La Serena (La Serena, Región Coquimbo, Chile).

Cerro Domeyko. Szczyt (góra) Domeyki w Andach na północy Chile [B. 2157].

Ciudad de Domeyko. Nazwa miasta zaproponowana ministrowi stanu Sr. D. Ricardo Salas Edwards w piśmie z 27 marca 1907 r. przez prezbitera D. Antonio del Sol y Veyán. Na karcie z podobizną I. Domeyki w ramce z podpisem *Domeyko* zawarto propozycję zbudowania miasta o nazwie „Domeyko” na granicy prowincji Arauco i Malleco, na zachód od gór Nahuelbuta (obecnie Region Araukanii na południu Chile). Fragment pisma:

Poco más arriba comienza el plano, conocido con el nombre vulgar de „El Chupayar”, por la abundancia de la planta que llaman chupones, y que es el punto adecuado para la ciudad de Domeyko” [Nico wyżej rozpoczyna się płaszczyna, znana powszechnie jako „El Chupayar”; z powodu obfitości rośliny zwanej chupones, która jest miejscem stosowanym na miasto Domeyko; przeł. ZJR].

Projekt nie został zrealizowany [B. 4433].

Colección Mineralógica Ignacio Domeyko del Museo Mineralógico de La Serena. Kolekcja Mineralogiczna Ignacego Domeyki w Muzeum Mineralogii w La Serena. Należy do Universidad de la Serena, liczy około pięciu tysięcy okazów [B. 2347, 4279–4282].

Colejio Ignacio Domeyko. Kolegium Ignacego Domeyki w Santiago założone w roku 1896. Rada Uniwersytecka przyjęła notę Manuela Martinezza L., informującą, że w Santiago otwarto Colejio Ignacio Domeyko [B. 3514].

Comite Ignacio Domeyko. Nazwa Funduszu Wieczystego pochodzącego z datków Rządu Polskiego, Kolonii Polskiej w Chile i Chilijczyków, utworzonego w roku 1942 roku. Fundusz był przeznaczony na stypendia na studia na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Universidad de Chile w Santiago [B. 3548].

Cordillera Domeyko. Kordyliera Domeyki lub Góry Domeyki. Nazwę nadano na cześć I. Domeyki w roku 1889 z inicjatywy San Romána [B. 2502]. Pasma górskie na północy Chile wzdłuż pustyni Atakama. Ciągnie się od Cerro El Quimal na północy do Cerro El Azufre na południu w rejonie salarów Pajonales, Pedernales i Maricunga. Najwyższe szczyty sięgają 5000 m n.p.m. [B. 89, 1864, 1869, 1888, 1889, 1904, 1921, 2087, 2157, 2162, 2164, 2188, 2238, 2244, 2280, 2282, 2413, 2443, 2471, 2472, 2503, 2566, 2572, 2577, 2578, 2583, 2586, 2591, 2594, 2600].

Corporación Ignacio Domeyko. Korporacja Ignacego Domeyki. Korporacja uniwersytecka o charakterze kulturalnym w Universidad de La Serena, Chile [B. 2356].

Domejki. Nazwa trzech wiosek w powiecie teleszewskim, wiłkomirskim i lidzkim [B. 1877].

Domejko herb polski. Herb rodowy Domeyków Ancuta [B. 1875, 1879, 3138].

Domeyko. Patio 24 Gomez Rojas. Uliczka (pasaż) Domeyki na historycznym cmentarzu Generalnym w Santiago de Chile. W tym sektorze znajduje się mauzoleum i grób rodzinny Domeyków [B. 3527].

Domeykoa oppositifolia. Roślina z rodziny *Domeykoa* opisana przez R.A. Philippiego w pracy *Viaje al Desierto de Atacama hecho de orden del gobierno de Chile en el verano 1853–1854 por el*, Halle en Sajonia, E. Anton, 1860.

Domeyko en el tiempo. Museo de sitio. Muzeum górnicze i mineralogiczne pod gołym niebem w Pueblo Domeyko (Region Atacama, Chile) [B. 4469].

Domeykit Haid. **The Mineral Domeykit.** Geolog wiedeński W.K. Haidinger nazwał tak odkryty przez Domeykę w roku 1844 w rejonie Copiapó (kopalnia Algodones i San Antonio) minerał – arsenek miedzi (Cu_3As , ciężar właściwy: 7,2–8,0 (średnio: 7,7), twardość: 3–3,5, kolor srebrzystobiały lub żółtobrazowy. Występuje w Coquimbo i Copiapó – Chile oraz w Meksyku, Saksonii, Mohawk Mine, Keweenaw County, Michigan USA i kopalni miedzi w Ontario – Kanada) [B. 1845, 1867, 1875, 1906, 2063, 2191, 2222, 2282, 2443, 2472, 2480, *Domeykit (Copper Arsenide)*, *The Mineral Domeykit*, Internet: mineral.galleries.com/minerals/sulfides/domeykit/domeykit.htm].

Domeykit beta. Minerał odkryty w rejonie Mesanki w Iranie i opisany przez Mikheeva w roku 1949. Skład chemiczny: beta arsenek miedzi Cu_3As (twardość: 3,0–3,5; kolor: biały, szary lub brązowy; ciężar właściwy; 7,20–7,90 [*Domeykit beta*], [B. 3688].

Empresa Correos de Chile Domeyko. Urząd Pocztowy „Domeyko” w Pueblo Domeyko, Chile.

Fundacja im. Ignacego Domeyki. **Fundación Ignacio Domeyko.** Powołana w Warszawie 24 stycznia 1992 r., w 500. rocznicę odkrycia Ameryki, z inicjatywy Polskiego Towarzystwa Studiów Latinoamerykańskich w celu wspierania badań nad spuścizną I. Domeyki. Prezes Zarządu Fundacji: prof. dr hab. Maria Skoczek, Prezes Rady Fundacji: dr Mariusz S. Ziółkowski [Folder *Fundacja im. Ignacego Domeyki*, Ryn Z.J.: *Fundacja im. I. Domeyki*, 1993].

Instituto Ignacio Domeyko. Instytut Ignacego Domeyki w Universidad de Playa Ancha w Valparaiso (Chile), założony w roku 1990. W roku 2001 utworzono jego filię w siedzibie terenowej tego uniwersytetu Sede San Felipe [B. 4500].

Librería Domeyko. Księgarnia Domeyko, ul. San Ambrosio 526, Vallenar, III Región, Chile [Informacja wraz z fotografią od Alberto Tapia Trujillo].

Liceo Industrial y de Minas Ignacio Domeyko. Liceum Przemysłowo-Górniczne im. I. Domeyki w Santiago de Chile [B. 2352].

„**Linderos de Domeyko**” – „Słupki graniczne Domeyki”. Zbudowane z kamienia na zaprawie wapiennej kopce o wysokości 1,5–2,0 m dla odgraniczenia złóż naturalnych. Najlepiej zachowane w kopalni Chañarcillo koło Copiapó, Chile [B. 88, t. II, s. 230].

Lugarejo Domeyko. Osada, przysiółek koło portu Domeyko po stronie południowo-zachodniej jeziora Llanquihue w południowym Chile [B. 1874, 1922].

Mina de Domeyko lub Tunas de Domeyko. Kopalnia Domeyki. Jeden z uczniów I. Domeyki, Nicolas Naranjo, wdzięczny na nauczanie mineralogii, nazwał swoją kopalnię w IV Regionie imieniem Domeyki. Kopalnia srebra Tunas znajduje się w departamencie Vallenar (Region IV) na wschód od Agua Amarga. Domeyko zwiedził i badał zasoby tej kopalni w roku 1845. Kopalnia została zakupiona 30 lat

- później przez inżyniera Nicolas Naranjo i nazwana jego imieniem [B. 491, 3284, 3362].
- Mina experimental „Domeyko”.** Kopalnia szkoleniowa „Domeyko” Szkoły Górniczej w Copiapó (Escuela de Minas de Copiapó) [B. 2554].
- Morro Domeyko.** Skała Domeyki w okolicy Rio Gallegos na południu Argentyny [B. 1756].
- M/S Ignacy Domeyko.** Statek handlowy Polskich Linii Oceanicznych (PLO) w latach sześćdziesiątych, noszący imię I. Domeyki [B. 3594].
- Multimedial „Conexión Domeyko”.** Nazwa zespołu muzycznego, który powstał w roku 2001 w Santiago de Chile z inspiracji wartościami artystycznymi i romantycznymi życia i dzieła I. Domeyki. Kierownik zespołu: Jorge Rivera. Tytuły niektórych utworów nagranych na płycie: *Cuatro meses de Paris a Coquimbo*, *Exposición Universal*, *Le Volcan Electronique*, *Cristals are opaque*, *Oasis*, *Domeykite*, etc. Adres zespołu: www.ustedno.cl – contact@ustedno.cl. Cristian Soto, tel. kom. (09)939 44 438.
- Museo Mineralógico „Ignacio Domeyko”.** Muzeum Mineralogiczne im. Ignacego Domeyki, Universidad de La Serena, Departamento de Minas, La Serena, Chile [B. 2322, 2334, 2347, 2450, 3103].
- Nautilus Domeykus d’Orb.** Paleontolog francuski Alcides d’Orbigny tak nazwał pewną odmianę skamieliny małżów odkrytą przez I. Domeykę w roku 1841 [B. 1845, 2554].
- Paradero del ferrocarril lonjitudinal „Domeyko”.** Stacja kolejowa „Domeyko” na północy Chile, wys. 778 m n.p.m., w kierunku południowo-zachodnim od stacji Viscachitas i 10 km na północ od stacji Cachiyuyo [B. 1911, 1923, 2157].
- Pasaje Domeyko.** Pasaż Domeyki (uliczka) w Copiapó, (Chile, Region Atacama), Puerto Natales (Chile, Region Magallanes) [B. 2308].
- Patio Domeyko.** Dziedziniec I. Domeyki w głównym gmachu Universidad de Chile w Santiago przy Av. Bernardo O’Higgins. Zdobi go popiersie Ignacego Domeyki – dar Uniwersytetu Warszawskiego [B. 2386, 2394, 2397, 3102].
- Plaza Ignacio Domeyko.** Plac Ignacego Domeyki w Coquimbo, portowym mieście w Regionie IV, Chile.
- Población Ignacio Domeyko – Andacollo.** Osiedle Ignacego Domeyki. Osiedle mieszkaniowe w górniczym mieście Andacollo (Chile, Region Coquimbo), 60 km na południowy wschód od La Sereny. Nazwę nadano 22 maja 1995 r. z inicjatywy ambasadora RP w Chile, Zdzisława Jana Ryna; tablica pamiątkowa.
- Posta Domeyko. Consultorio General Urbano.** Estación de Vallenar. Punkt Sanitarny w Pueblo Domeyko, Chile.
- Preuniversitario „Ignacio Domeyko”.** Szkoła Przeduniwersytecka Ignacego Domeyki w Copiapó, Chile. Imię I. Domeyki nadano temu Centro de Estudios w roku 1991. Dyrektor: Leonardo Villaruel Silva [B. 2514, 2534].
- Proyecto Domeyko.** Stały program naukowy CONICYT, Ministerstwa Edukacji Chile, przeznaczony na popieranie badań nad nowymi technologiami i promowaniem informacji o programach badawczych CONICYT, a także Krajowego Systemu Na-

ukowego i Technologicznego Chile (Sistema Científico y Tecnológico Nacional). Imię Domeyki nadano ze względu na innowacyjny charakter informacji poprzez Internet [CONICYT: Ignacio Domeyko [w:] www.conicyt.cl/informacion/domeyko.html].

Pueblo Domeyko lub **Localidad Domeyko**, lub **Domeyko**. Miasteczko Domeyko na granicy IV i III Regionu Chile (975 m n.p.m., 54 km na półd. od Vallenar i 140 km na półn. od La Sereny). Dawna osada górnicza przyjęła imię „Domeyki – Ojca górnictwa w Chile”. W latach 1932–1947 znane jako „Kalifornia w miniaturze” ze względu na obfitość wydobywanego tu złota, srebra i miedzi. Obecnie liczy około 1800 mieszkańców. Tablica przy wjeździe do osady mówi: *Tierra donde el minero forja su esperanza* [Ziemia, gdzie górnik umacnia swą nadzieję], [B. 1954, 2078, 2472, 2554, 4411–4420].

Puerto Domeyko. Port Domeyki na południowo-zachodnim brzegu jeziora Llanquihue, na północ od Quebrada-Honda, w pobliżu Portu Philippi [B. 1410, 1884, 1889, 1910, 1924, 2157].

Radio Comunitaria „El Laser” Domeyko. Radiostacja lokalna w Pueblo Domeyko, Chile.

Sala Ignacio Domeyko. Aula Domeyki. Reprezentacyjna, historyczna aula na I piętrze głównego gmachu (Casa Central) Universidad de Chile przy Av. Alameda w Santiago. Służy na posiedzenia Rady Uniwersyteckiej; odbywają się tu prestiżowe wykłady i konferencje. Aulę Domeyki zdobią portrety byłych rektorów uniwersytetu.

Sala Ignacio Domeyko Naturalista. Sala Ignacego Domeyki w Museo Nacional de Historia Natural w Santiago de Chile. Nazwę nadano 31 lipca 2001 roku z okazji inauguracji obchodów 200 rocznicy urodzin I. Domeyki w Chile i otwarcia wystawy „Chile y su riqueza mineral”. Salę zdobi popiersie I. Domeyki, wykonane przez artystę chilijskiego Heralda Krusella [B. 4468, 4470, 4471].

Salitrera Domeyko. Kopalnia saletry „Domeyko” na północy Chile na wschodnim skraju Salaru El Mar Muerto w regionie El Boquete. Wydobywano z niej 3270 ton saletry miesięcznie [B. 1925, 2157].

„Sociedad Ignacio Domeyko”. Towarzystwo Ignacego Domeyki w Valparaiso. Powstało z inicjatywy byłych uczniów Ignacego Domeyki 28 kwietnia 1889 r. [B. 3094].

Stypendium im. Ignacego Domeyki. Stypendium ustanowione na Białorusi w roku 1999 dla pięciu najlepszych uczniów, studentów lub laureatów konkursów i olimpiad. Wysokość stypendium ma wartość dziesięciokrotnego wynagrodzenia minimalnego [B. 4500].

Szkoła Podstawowa im. Ignacego Domeyki w Dąbrowie Górniczej.

Szkoła Podstawowa nr 26 im. Ignacego Domeyki w Warszawie. Szkoła mieści się przy ul. Staffa 3/4 na Bielanach. Imię I. Domeyki nadano szkole w roku 1969. W uroczystościach 30-lecia szkoły uczestniczyli były prezydent Chile Patricio Aylwin w towarzystwie ambasadora tego kraju Vicente Sancheza. Młodzież przygotowała z tej okazji widowisko oparte na *Dziadach*, *Panu Tadeuszu* oraz balladach, sonetach i korespondencji A. Mickiewicza z I. Domeyką.

- Taller artístico Domeyko.** Warsztat artystyczny w Santiago de Chile przy calle Ignacio Domeyko nr 1741, w którym mieści się m.in. siedziba zespołu muzycznego „Conexión Ignacio Domeyko” [B. 4472].
- Towarzystwo Biblioteki im. Ignacego Domeyki.** Towarzystwo o charakterze społecznym powołane 30 kwietnia 1966 r. w Buenos Aires przez środowisko polonijne w celu wspierania działalności Biblioteki Polskiej im. Ignacego Domeyki [B. 2147].
- Trigonia Domeykoana.** Rodzaj ślimaka w muszli opisanego przez R.A. Philippiego w pracy „Viaje al Desierto de Atacama hecho de orden del gobierno de Chile en el verano 1853–1854 por el”, Halle en Sajonia, E. Anton, 1860.
- Ulica Ignacego Domeyki.** Imię I. Domeyki nadano w Polsce ulicom m.in. w Warszawie (dzielnica Grochów) [B. 2172] i Krakowie (w Cichym Kąciku). Ulica Ignacego Domeyki znajduje się także w Krupowie na Białorusi. Nazwę nadano 1 września 1995 roku z inicjatywy Towarzystwa Kultury Polskiej Ziemi Lidzkiej [B. 2481], w Wilnie w dzielnicy Kairena.
- Viola Domeykana Gay.** Fiołek Domeyki. Claudio Gay nazwał tak nowy rodzaj odkrytego na północy Chile fiołka [B. 491, 1116, 1845, 2346, 2358].
- Zjednoczenie Polskie w Chile im. Ignacego Domeyki.** Jedyna formalna organizacja polonijna w Chile. Powstała w roku 1992 z inicjatywy Ambasadora RP w Chile. Pierwszym prezesem został mgr inż. Andrzej Zabłocki. Liczy 40 członków, w tym 5 honorowych. Zjednoczenie jest stowarzyszone z Unią Stowarzyszeń i Organizacji Polskich w Ameryce Łacińskiej (USOPAŁ) – Unión de las Sociedades Polacas en América Latina (USOPAL) (Montevideo).
- Znaczek Poczty Chilijskiej „Ignacio Domeyko”** [B. 2037, 2039, 2046, 2409].

Zebrał i opracował: *Zdzisław Jan Rym*

LOS EPONIMOS DE IGNACIO DOMEYKO

Ammonites Domeykanus Dufr. Amonita de Domeyko. El paleontólogo francés Dufrenoy e puso este nombre a uno de los enormes amonites encontrados por Domeyko en la formación jurásica en la región de Chañarillo [B. 1845, 2554]*. Según Jaime Quezada [B. 491] y otros [B. 1817, 2554] los autores de este nombre fueron los paleontólogos franceses Bayle i H. Coquand [B. 592, 1505].

Andiella Domeykoi. Especie de colémbolos (suborden de insectos del orden de los ápteros), descrito por Jan Stach en los „Annales Zoologici”, Warszawa 1955 [B. 2040].

Asociación de Futbol Domeyko. Asociación de Futbol „Domeyko”, Pueblo Domeyko, Chile, establecida el 15 junio de 1950.

Asociación Gremial Minera de Domeyko. Asociación establecida el 22 de agosto de 1981 en Pueblo Domeyko, III Región, Chile. Matriculada en *Registro de Asociaciones Gremiales del Ministerio de Economía, Fomento y Reconstrucción*, No 780. Dirección: Pedro Cuadra s/n, Domeyko, Chile. El objetivo de la Asociación es apoyar el desarrollo y la protección de la minería en la región minera Domeyko. La Asociación constituye la sucursal de la Sociedad Nacional de Minería. Su primer presidente fue Humberto Cena Báez. En los años 1993–1995 la presidencia fue otorgada a Gonzalo Morales Monardez [„Diario Oficial” 31.053 del 28 de Agosto 1981; Periódico *Asociación Minera de Domeyko A. G.*, Domeyko, Noviembre 04 de 1993].

Azylea Domeyki. Azalea de Domeyko. Especie de azalea cultivada por un jardinero varsoviano [B. 1845].

Biblioteka im. Ignacego Domeyki. Biblioteca fundada por un grupo de polacos en Chile, pertenecientes a la organización *La Hoguera de Piłsudski* creada en 1928 (Florian Niedbalski fue el presidente, Józef Poznański el secretario, y Emil Świerczewski el tesorero). La biblioteca, con alrededor de 200 tomos, fue dirigida por Halina Haft. Tenía, entre otros, las obras de Mickiewicz, Słowacki, Kraszewski, Konopnicka y Reymont. Biblioteca suscribía entonces las siguientes publicaciones polacas: „Ilustrowany Kurier Krakowski” [Correo Cracoviano Ilustrado], „Tygodnik Ilustrowany” [Semanal Ilustrado] y argentino „Głos Polski” [Voz Polaca], [B. 2272].

---

* La numeración entre paréntesis significa una posición en *Ignacio Domeyko Ancuta (1802–1889). Materiales para bibliografía y biobibliografía*, recogidos y elaborados por Z.J. Ryn, pp. 365–691.

Biblioteca Juvenil Patricio Rivera – Domeyko. Biblioteca Juvenil „Patricio Rivera” en Pueblo Domeyko, Chile.

Biblioteka Polska im. Ignacego Domeyki. Biblioteca Polaca „Ignacio Domeyko” creada por iniciativa de Asociación Polaca en Argentina el 30 abril de 1960 para celebrar el milenio del estado polaco. Es también el centro de propagación y difusión de la cultura y el idioma polaco. Se encuentra en Casa Polaca [Dom Polski] en Buenos Aires, calle Jorge Luis Borges 2076. En 2001 tenía 21 500 tomos, 260 casetes de video y 114 miembros matriculados. Al terminar 10 años de su actividad se ha publicado „Ex Libris de la Biblioteca Polaca Ignacio Domeyko en Buenos Aires” y el sobre [B. 2143, 2147, 2561, 2589, 2593, 2595, 3128].

Boletín de la Unión Polaca de Chile „Ignacio Domeyko”. Biuletyn Zjednoczenia Polskiego w Chile im. „Ignacego Domeyki” – órgano interior de la Unión Polaca en Chile, publicado periódicamente desde 1992 en Santiago en forma de fotocopias.

Calle Domeyko. Nombre de calles en varias ciudades de Chile, entre otros en: Antofagasta, Chañaral [B. 2442], Copiapó [B. 2308], Coquimbo, La Serena, Punta Arenas, Santiago, Temuco, Valparaíso, en el Cementario Principal en Santiago, donde hay un cripta de la familia de Domeyko.

Campus Ignacio Domeyko. Campus Ignacio Domeyko en la Universidad de La Serena (Chile, Región Coquimbo). Aparte de los campus existentes: *Campus Andrés Bello*, *Campus Coquimbo*, *Campus Enrique Molina*, *Campus Isabel Bongard*, *Campus Limari* y *Departamento de Música*, el Campus Universitario del centro de la ciudad bautizaron con el nombre de I. Domeyko. La ceremonia de bautizo tuvo lugar en 1994, por iniciativa del Embajador de Polonia en Chile Zdzisław Jan Ryn, con la presencia del Rector de la Universidad Don Jaime Pozo Cisternas y Anita Domeyko Alamos de Salazar [B. 3104, 3138, *Universidad de Chile*, Website: www.conicyt.cl:8080/instituciones/serena.html].

Canis Domeycoanus. Nombre de una de las especies del zorro chileno que aparece en los Andes, en la provincia Copiapó. Casimiro Domeyko ha ofrecido un ejemplar de este zorro al museo natural. Philippi le puso el nombre *Canis Domeykoanus* para rendir homenaje al Ignacio Domeyko y su hijo Casimiro [B. 3362, 3526].

Casa Ignacio Domeyko. Casa de Ignacio Domeyko en Santiago de Chile, en la encrucijada de los calles Cueto y Santo Domingo (barrio Yungay). Construida en 1836 r, constituye un monumento de la arquitectura criolla. Está construida en forma de la letra „L” con una galería interior y jardín. Comprada por I. Domeyko en 1850. Aquí Domeyko murió el 23 de enero de 1889 después de su regreso de Polonia. En el Gabinete de Domeyko se guarda una parte de la biblioteca y de la colección de minerales de Domeyko, así que muchos documentos, correspondencia y recuerdos familiares. La casa fue gravemente dañada por el terremoto del 3 de marzo de 1985 y después renovada. En la fachada de la casa hay unas lápidas conmemorativas.

El 24 de febrero de 1995 en el jardín de la Casa de Domeyko tuvo lugar el encuentro del Presidente de la RP Lech Wałęsa con la familia de Domeyko y con la emigración polaca local (llamada „Polonia”). La Segunda Asamblea de Emigración Polaca

Chilena y de Polacos en el Extranjero (2001) presentó la moción de crear aquí el Museo de Ignacio Domeyko [B. 2421, 2449, 2482, 2575, 2599, 2603].

Centro de Formación Técnica Ignacio Domeyko. Centro de Formación Técnica Ignacio Domeyko en la Universidad de La Serena, La Serena, Región Coquimbo, Chile.

Cerro Domeyko. Cerro en los Andes, en el norte de Chile [B. 2157].

Ciudad de Domeyko. El nombre de la ciudad, propuesto por presbítero D. Antonio del Sol y Veyán al ministro del estado, Sr. D. Ricardo Salas Edwards, en la carta del 27 de marzo de 1907. En la tarjeta con un retrato de I. Domeyko en el marco y con la firma de *Domeyko* se ha hecho una propuesta de construir una ciudad con nombre de „Domeyko” en el borde de provincia Arauco y Malleco, al oeste de las montañas Nahuelbuta (ahora región de Araucanía, en el sur de Chile). Un fragmento del documento:

Poco más arriba comienza el plano, conocido con el nombre vulgar de „El Chupayar”, por la abundancia de la planta que llaman chupones, y que es el punto adecuado para la ciudad de Domeyko.

El proyecto nunca fue realizado.

Colección Mineralógica Ignacio Domeyko del Museo Mineralógico de La Serena. Pertenece a la Universidad de la Serena, cuenta alrededor de cinco mil ejemplares [B. 2347].

Colejio Ignacio Domeyko. Colejio establecido en 1896 en Santiago. El Consejo Universitario ha aceptado la nota de Manuel Martínez L. con la información que en Santiago se ha inaugurado el Colejio Ignacio Domeyko [B. 3514].

Comite Ignacio Domeyko. El nombre del Fondo Eternal, establecido en 1942 de las donaciones del Gobierno Polaco, de la emigración polaca en Chile y de los Chilenos. El Fondo fue destinado a otorgar becas para los estudiantes de la Facultad de Matemática y Naturaleza de la Universidad de Chile en Santiago [B. 3548].

Cordillera Domeyko. Cordillera Domeyko o las Montañas Domeyko. Este nombre lo pusieron en honor a Ignacio Domeyko en 1889 por iniciativa de San Román [B. 2502]. Una cadena de montañas en el norte de Chile a lo largo del Desierto Atacama. Se extiende desde el Cerro El Quimal en el norte hasta el Cerro El Azufre en el sur, en la región de salitrales Pajonales, Pedernales y Maricunga. Los cerros más altos alcanzan la altura de 5000 m. s.n.m. [B. 89, 1864, 1869, 1888, 1889, 1904, 1921, 2087, 2157, 2162, 2164, 2188, 2238, 2244, 2280, 2282, 2413, 2443, 2471, 2472, 2503, 2566, 2572, 2577, 2578, 2583, 2586, 2591, 2594, 2600].

Corporación Ignacio Domeyko. Corporación universitaria de carácter cultural en la Universidad de La Serena, Chile [B. 2356].

Domejki. Nombre de tres aldeas en el distrito de Telsze, Wiłkomierz y Lida [B. 1877].

Domejko herb polski. Blasón de la familia Domeyko Ancuta [B. 1875, 1879, 3138].

Domeyko. Patio 24 Gomez Rojas. Callejuela (pasaje) Domeyko en el histórico Cementerio Principal en Santiago de Chile. En esta parte está el mausoleo y cripta familiar de Domeyko.

Domeykoa oppositifolia. La planta de familia *Domeykoa* descrita por R.A. Philippi en la obra „Viaje al Desierto de Atacama hecho por orden del gobierno de Chile en el verano 1853–1854 por el”, Halle en Sajonia, E. Anton, 1860.

Domeyko en el tiempo. Museo de sitio. Museo minero y mineralógico a cielo raso en Pueblo Domeyko.

Domeykit Haid. **The Mineral Domeykit.** El geólogo vienense W.K. Haidinger así llamó el mineral arseniuro de cobre (Cu_3As , peso específico: 7,2–8.0 (peso medio: 7,7), dureza: 3–3,5, color blanco-plateado o amarillo-marrón), descubierto por Domeyko en 1844 en la región de Copiapó (mina San Antonio). Aparece en Coquimbo y Copiapó – Chile, así como en Mexico, en Sajonia, Mohawk Mine, Keweenaw County, Michigan USA y minas de cobre en Ontario – Canadá [B. 1845, 1867, 1875, 1906, 2063, 2191, 2222, 2282, 2443, 2472, 2480, *Domeykit (Copper Arsenide)*, *The Mineral Domeykit*, Web site: mineral.galleries.com/minerals/sulfides/domeykit/domeykit. htm].

Domeykit beta. Mineral descubierto en la región Mesanki en Irán, descrito por Mikheeva en 1949. Composición química: beta arseniuro de cobre Cu_3As (dureza: 3,0–3,5; color blanco, gris o marrón; peso específico: 7,2–7,9 [*Domeykit beta*]. [B. 3688].

Empresa Correos de Chile Domeyko en Pueblo Domeyko, Chile.

Fundacja im. Ignacego Domeyki. **Fundación Ignacio Domeyko.** Fundada en Varsovia el 24 de enero de 1992, en el aniversario de 500 años del descubrimiento de América, de iniciativa de la Asociación Polaca de Estudios Latinoamericanos, con el fin de apoyar las investigaciones sobre la herencia de Ignacio Domeyko. El Presidente de la Junta Directiva de la Fundación es Prof. Maria Skoczek, Presidente del Consejo de la Fundación: dr Mariusz S. Ziółkowski (según boletín: *Fundacja im. Ignacego Domeyki*; Ryn Z.J.: *Fundacja im. I. Domeyki* [1993].

Instituto Ignacio Domeyko en la Universidad de Playa Ancha en Valparaíso (Chile), establecido en 1990. En 2001 fue creado su sucursal en la sede provincial de esta universidad Sede San Felipe.

Librería Domeyko. Librería Domeyko. Fotocopias. Artic. Oficina, calle San Ambrosio no 526, Vallenar, III Región, Chile [Información y foto de Alberto Tapia Trujillo].

Liceo Industrial y de Minas Ignacio Domeyko en Santiago de Chile [B. 2352].

„**Linderos de Domeyko**”. Construidos de piedras ligadas por el mortero de cal, 1,5–2,0 m. de altura, lindan los yacimientos naturales. Mejor conservados en la mina Chañarcillo, cerca de Copiapó, Chile [B. 1874, 1922].

Lugarejo Domeyko. Pueblo, caserío cerca del puerto Domeyko en la parte sudoeste del lago Llanquihue, en el sur de Chile [B. 1874, 1922].

Mina de Domeyko o **Tunas de Domeyko.** Uno de los estudiantes de Ignacio Domeyko, Nicolas Naranjo, como prueba de gratitud por enseñarle la mineralogía, llamó así su mina en IV Región. La mina de plata Tunas se encuentra en el departamento Vallenar (Región IV), al este de Agua Amarga. Domeyko visitó e investigó provisiones de esta mina en 1845. La mina fue comprada 30 años después por el ingeniero Nicolas Naranjo y bautizada con el nombre de Domeyko [B. 491; 3284, 3362].

- Mina experimental „Domeyko”** de la Escuela de Minas de Copiapó [B. 2554].
- Morro Domeyko.** Roca de Domeyko en los alrededores de Rio Gallegos en el sur de Argentina [B. 1756].
- M/S Ignacio Domeyko.** Barco mercante de Lineas Oceánicas Polacas (PLO), de los años sesenta, que llevaba el nombre de I. Domeyko [B. 3594].
- Multimedial „Conexión Domeyko”.** El nombre dado al conjunto musical, creado en 2001 en Santiago de Chile, inspirado por los valores artísticos y románticos de la vida y obra de I. Domeyko. El jefe del conjunto: Jorge Rivera. Títulos de algunas composiciones: *Cuatro meses de París a Coquimbo*, *Exposición Universal*, *Le Volcan Electronique*, *Cristals are opaque*, *Oasis*, *Domeykite*, etc. Dirección del conjunto: www.ustedno.cl; contact@ustedno.cl; Cristian Soto, tel. Cellular: (09)939 44 438 [B. 4472].
- Musco Mineralógico „Ignacio Domeyko”,** Universidad de La Serena, Departamento de Minas, La Serena, Chile [B. 2322, 2334, 2347, 2450, 3103].
- Nautilus Domeykus d’Orb.** Paleontólogo francés Alcides d’Orbigny bautizó así cierta especie de fósil de moluscos descubierta por I. Domeyko en 1841 [B. 1845, 2554].
- Paradero del ferrocarril longitudinal „Domeyko”** en el norte de Chile, de altura 778 m. s.n.m., al sudoeste de la estación Vizcachitas y 10 Km. al norte de la estación Cachiuyo [B. 1911, 1923, 2157].
- Pasaje Domeyko** (callejuela) en Copiapó (Chile, Región Atacama) [B. 2308].
- Patio Domeyko** en el edificio principal de la Universidad de Chile en Santiago, Av. Alameda. El patio está embellecido por el busto de Ignacio Domeyko – donativo de la Universidad de Varsovia [B. 2386, 2394, 2397, 3102].
- Plaza Ignacio Domeyko.** Plaza en Coquimbo, una ciudad portuaria, en IV Región, Chile.
- Población Ignacio Domeyko – Andacollo.** Población de viviendas en el pueblo minero Andacollo (Chile, Región Coquimbo), 60 Km. al sudeste de La Serena. El nombre fue puesto el 22 de mayo de 1995 por iniciativa de Zdzisław Jan Ryn, Embajador de Polonia en Chile.
- Posta Domeyko. Consultorio General Urbano.** Estación de Vallenar. Consultorio Médico en Pueblo Domeyko, Chile.
- Preuniversitario „Ignacio Domeyko”** en Copiapó, Chile. Este Centro de Estudios fue bautizado con el nombre de I. Domeyko en 1991. Director: Leonardo Villaroel Silva [B. 2514, 2534].
- Proyecto Domeyko.** El programa científico permanente CONICYT del Ministerio de la Educación de Chile cuyo fin es de apoyar las investigaciones sobre las nuevas tecnologías y promover la información sobre los programas de investigación CONICYT, así como el Sistema Científico y Tecnológico Nacional. Teniendo en cuenta el carácter innovativo de la información a través del medio electrónico (internet), le bautizaron con el nombre de Domeyko [CONICYT: *Ignacio Domeyko* [en] www.conicyt.cl/informacion/domeyko.html].
- Pueblo Domeyko o Localidad Domeyko o Domeyko.** Pueblo Domeyko entre IV y III Región de Chile, antiguo caserío minero que tomó el nombre de „Domeyko –

Padre de la Minería en Chile". En los años 1932–1947 el pueblo fue conocido como „California en miniatura” por la abundancia del oro, plata y cobre sacados allí. Ahora tiene alrededor de 1800 habitantes. A la entrada del pueblo hay un letrero con la siguiente inscripción: *Tierra donde el minero forja su esperanza* [B. 1954, 2078, 2472, 2554].

Puerto Domeyko. Puerto Domeyko al borde sudoeste del lago Llanquihue, al norte de Quebrada-Honda, alrededor del Puerto Philippi [B. 1410, 1884, 1889, 1910, 1924, 2157].

Radio Comunitaria „El Laser” Domeyko. Radio local en Pueblo Domeyko, Chile.

Sala Ignacio Domeyko. Representativa, histórica aula en el edificio principal (Casa Central) de la Universidad de Chile, 1 piso, Av. Alameda. Está utilizada para las sesiones del Consejo Universitario; allí tienen lugar las conferencias y las ponencias prestigiosas. En el interior hay una galería de retratos de antiguos rectores de la Universidad.

Sala Ignacio Domeyko. Sala Ignacio Domeyko en el Museo Nacional de Historia Natural en Santiago de Chile. Con motivo de la inauguración de la celebración del bicentenario del nacimiento de Ignacio Domeyko el 31 de julio de 2001 y la inauguración de la exposición „Chile y su riqueza mineral”, la bautizaron con el nombre de Ignacio Domeyko. La sala está adornada con el busto de I. Domeyko, hecho por el artista chileno Heraldo Krusell [B. 4468, 4470, 4471].

Salitrera Domeyko. Mina de salitre Domeyko, en el norte de Chile, al borde oriental del Salitrar El Mar Muerto en la región El Boquete. Sacaban de ella 3270 toneladas de salitre al mes [B. 1925, 2157].

„Sociedad Ignacio Domeyko”. Sociedad Ignacio Domeyko en Valparaíso. Fue creada de iniciativa de los antiguos estudiantes de Ignacio Domeyko el 28 de abril de 1889 [B. 3094].

Beca „Ignacio Domeyko”. Una beca fundada en Bielorrusia en 1999 para los cinco mejores alumnos, estudiantes o laureados de los concursos y olimpiadas. La beca tiene el valor décuplo de un sueldo mínimo [B. 4500].

Szkoła Podstawowa im. Ignacego Domeyki w Dąbrowie Górniczej. Escuela Primaria „Ignacio Domeyko” en Dąbrowa Górnicza (en Silesia, región minera de Polonia).

Szkoła Podstawowa im. Ignacego Domeyki w Warszawie. Escuela Primaria „Ignacio Domeyko” en Varsovia. Escuela tiene lugar en la calle Staffa 3–4 en Bielany, Tomó el nombre de I. Domeyko en 1969. En las celebraciones del 30 aniversario del establecimiento de la escuela participó el ex presidente de Chile, Sr. Patricio Aylwin, acompañado por el Embajador de este país, Sr. Vicente Sanchez. Con motivo de esta celebración los alumnos presentaron el espectáculo basado en *Dziady* [*Antepasados*], *Pan Tadeusz* [*Señor Tadeo*] de Adam Mickiewicz, así como las baladas, sonetos y la correspondencia de Adam Mickiewicz con Ignacio Domeyko.

Taller artístico Domeyko. Taller artístico en Santiago de Chile, en la calle Ignacio Domeyko No 1741, donde tiene su sede el conjunto musical „Conexión Ignacio Domeyko” [B. 4472].

Towarzystwo Biblioteki imienia Ignacego Domeyki. Sociedad de la Biblioteca Ignacio Domeyko. Sociedad de carácter social, creada el 30 de abril de 1966 en Buenos Aires, por la emigración polaca con el fin de apoyar la actividad de la „Biblioteca Polaca de Ignacio Domeyko” (Biblioteka Polska im. Ignacego Domeyki) [B. 2147].

Trigonía Domeykoana. Especie de caracola descrita por R.A. Philippi en la obra „Viaje al Desierto de Atacama... etc. jw.

Ulica Ignacego Domeyki. Calle Ignacio Domeyko. El nombre de Ignacio Domeyko le pusieron a varias calles en Polonia, entre otros, en Varsovia (Barrio Grochów) [B. 2172], Cracovia (Barrio Cichy Kącik). La calle „Ignacio Domeyko” se encuentra también en Krupów, en Bielorrusia. El nombre fue puesto el 1 de septiembre de 1995 por iniciativa de la Sociedad de Cultura Polaca del Suelo de Lida [B. 2481]; en Vilno en el barrio Kairena.

Viola Domeykana Gay. Violeta de Domeyko. Claudio Gay así llamó una cierta especie de violeta descubierta en el norte de Chile [B. 491, 1116, 1845, 2346, 2358].

Zjednoczenie Polskie w Chile im. Ignacego Domeyki. Unión Polaca „Ignacio Domeyko” en Chile. Unica organización formal de la emigración polaca en Chile. Creada en 1992 por iniciativa del Embajador de Polonia en Chile. El Lic. Ing. Andrzej Zabłocki fue su primer presidente. Tiene 40 miembros, incluyendo 5 miembros honoríficos. La „Unión” está ligada con la Unión de las Sociedades Polacas en América Latina (USOPAL) (Montevideo).

Sello „Ignacio Domeyko” del Correo de Chile [B. 2037, 2039, 2046, 2409].

Compilado y elaborado por *Zdzisław Jan Rym*

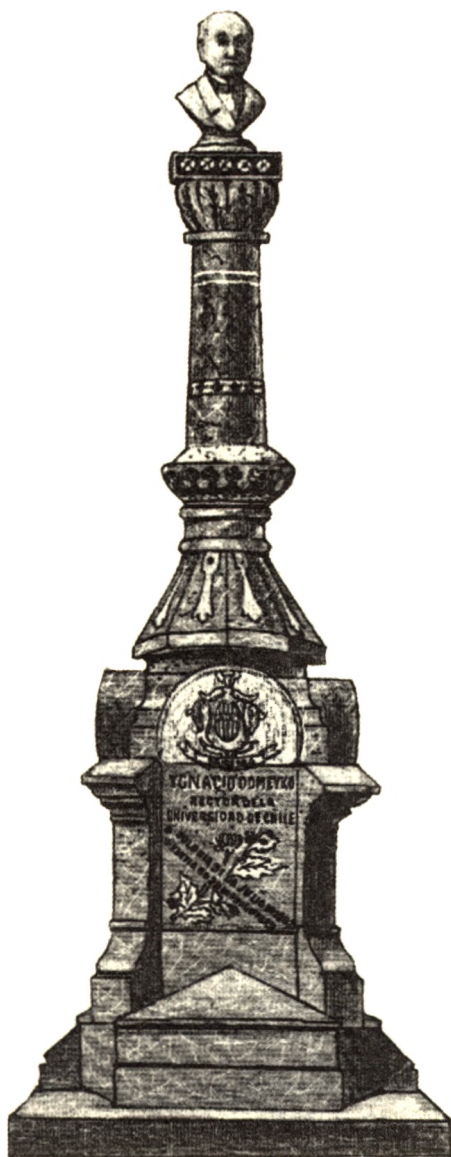
Traducción: *Iwona Brzozowska*

PAMIĘCI IGNACEGO DOMEYKI

Maria Konopnicka

Odplynałeś nam za morze,
Za dwoiste morze:
Za to jedno tu, na ziemi,
Za to drugie – Boże.

A na jednym fale biją,
Wicher po nim lata,
A na drugim wielka cisza,
Cisza z poza świata.

A na jednym w blaskach słońca
Łódź się rankiem chwieje,
A na drugim noc wieczysta,
Co nigdy nie dnieje.

A na jednym w maszty białe
Bujny wiatr podzwania,
A na drugim czarny żagiel
Wiecznego rozstania.

A na jednym serca biją,
Łza powieki mroczy,
A na drugim pielgrzym cichy
Ma zamknięte oczy.

A to jedno, w ciszy nawet,
Pełne głuchej wojny,
A to drugie, nawet w burzy,
Ocean spokojny.